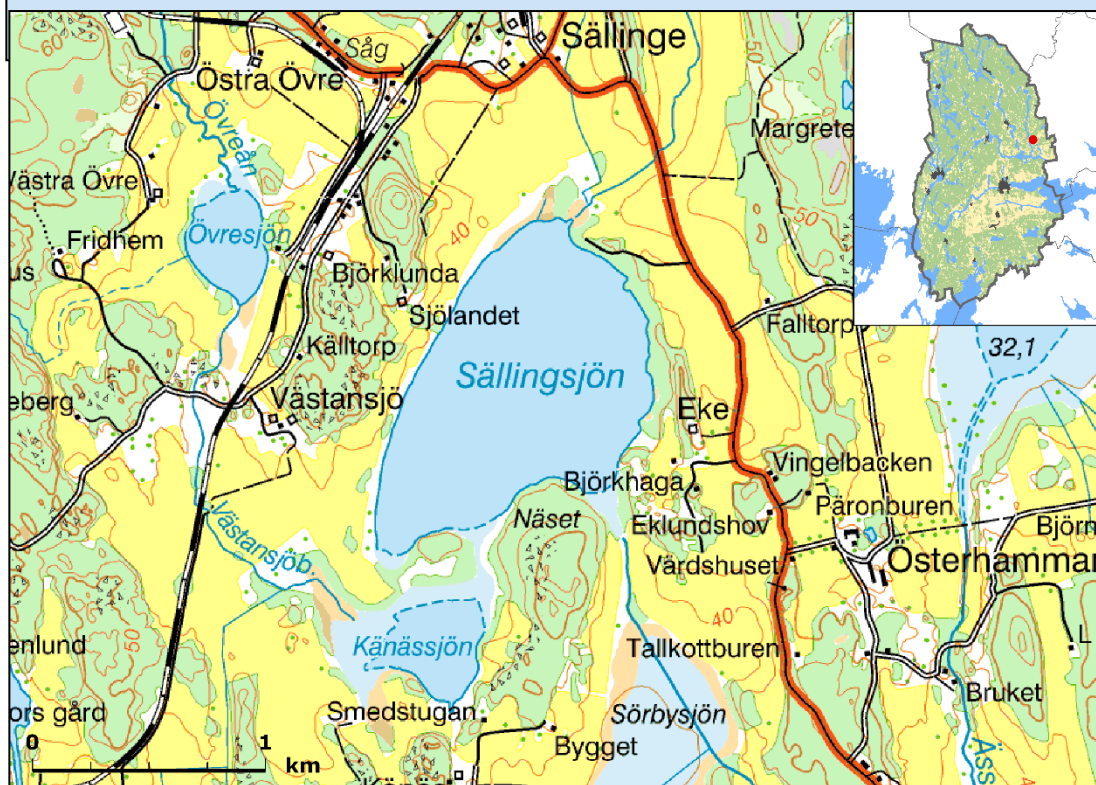

Sällingsjön-Känässjön ARBOGAÅNS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Mycket näringsrik
Sjöyta: 1,31 km²
Höjd över havet: 35 m
Maxdjup: 5 m
Medeldjup: 1,5 m
Omsättningstid: 0,08 år

Kommun: Lindsberg
Vattendistrikt: Norra Östersjön
Terrängkartan: 10F NO
EU-id: SE659858-148291
Utloppskoordinater: 6598580, 1482910
Avrinningsområdets areal: 79,16 km²

Sällingsjön-Känässjön. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Sällingsjön-Känässjön tillhör Arbogaåns vattensystem och är belägna ca 3 km nordost om Rockhammar. Sjöarna skiljdes åt vid en sjösänkning på 1800-talet och är numera förbundna genom en våtmark. Sällingsjön tillförs vatten från diken och mindre vattendrag i omgivningarna, bl.a. från Gransjöbäcken i norr. Känässjön tillförs vatten från sjön Lunten via Lillån/Övreån/Västansjöbäcken. Avrinningen sker genom en våtmark till Sörbysjön som avvattnas av Lillån som mynnar i Ässingån.

Berggrunden kring sjöarna utgörs av graniter. I väster täcks berggrunden av lera-finmo. Sällingsjöns norra och östra strand kantas av isälvsmaterial med svallad sand mot vattnet. Mellan de båda sjöarna och söder om Känässjön dominerar moränen. I söder, ned mot Sörbysjön, finns också ett större område med lera-finmo.

Sjöarna omges huvudsakligen av jordbruksmark. På området mellan sjöarna, som tidigare var sjöbotten, har marken vuxit igen med lövskog. På de högre partierna dominerar blandskogen. I sydost finns en stor blöt myr som tidigare var en sjö, Sörbysjön. Denna är nästan helt bevuxen med vasstarr. Bebyggelse i form av gårdar finns spridd runt Sällingsjön-Känässjön, dock inte strandnära. I tabell 1 redovisas markanvändningen i sjöarnas avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Sällingsjön-Känässjöns avrinningsområde, vars totala area är 79,16 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	52,10	Annan öppen mark	4,79
Sankmark	5,55	Vatten	3,77
Jordbruksmark	10,08	Tätort	0,36
Hyggen	2,53	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Det finns inga provfiskeresultat från Sällingsjön-Känässjön. Enligt uppgifter från 1970-talet ska dock abborre, gädda och vitfisk finnas i sjöarna. År 1994 utplanterades gös i Sällingsjön.

Bottenfauna

Uppgifter om sjöarnas bottenfauna saknas.

Växtplankton

Sammanvägd bedömning från växtplanktonundersökningar 2009-2011 visar måttlig näringsstatus.

Växtlighet

Sällingsjöns västra strand utgörs av betade strandängar. Ängarna är bevuxna med tuvtåtel och hundstarr. Känässjön är också omgiven av våtängar och även av betad strandskog i söder. I öster dominerar barrskog och i norr strandskog av videsnår, björk och al. Sällingsjöns östra strand är bevuxen med tall med inslag av grön och björk.

Runt Sällingsjön finns en bred bård av vass och sjöfräken. Bården är som bredast i norr. Övrig vegetation består av bl.a. säv, flaskstarr, svalting, näckrosor och pilblad. Vid stranden förekommer också sprängört. Det finns även uppgift om förekomst av bågsäv. Känässjön är mera igenvuxen och dess vänstra halva utgörs av en mosaik av vatten, säv, fräken, vass, kaveldun, svärdsiljor och starrarter. I östra halvan av sjön är vegetationen mer sparsam.

Övrigt djur- och växtliv

Cirka 40 sjöberoende fågelarter har observerats. Sjöarna är tillsammans med Sörbysjön i söder en viktig rastlokal för bl.a. sångsvanar, dykänder och skrakar.

Vattenkvalitet

Sällingsjöns är mycket näringsrik med starkt färgat vatten. Sjöns pH är nära neutralt med en mycket god buffertkapacitet mot försurande ämnen. Kvicksilverhalten i gädda från sjön undersöktes senast 1993. Halten var då måttligt hög. En sammanställning över befintlig vattenkemidata från Sällingsjön visas i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Sällingsjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,9*	6,3-7,4	11	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,19	0,16-0,26	11	2012-2014
Siktdjup (m)	0,5	0,3-0,6	9	2012-2014
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,44**	0,31-0,67	11	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	56	31-80	11	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	1 029	790-1 700	11	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,64	Medelvärde 5 fiskar		1993

*NV Handbok 2007:4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 221 mg Pt/l.

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Sjön är påverkad av övergödning. Det är växtplankton (alger) som har varit avgörande för bedömningen. Växtplankton undersöktes 2009-2011. Trofiskt planktonindex (TPI) som visar på andelen näringstoleranta arter har bedömts som otillfredsställande, medan totalbiovolym har bedömts som måttlig. Näringsämnespåverkan på växtplanktonsamhället har sammantaget bedömts som måttlig.

Detta styrks även av statusen för näringsämnen (som bygger på koncentrationen av näringsämnet fosfor i vattenmassan) som har bedömts som otillfredsställande, nära gränsen till måttlig, och statusen för ljusförhållanden som har bedömts som dålig.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn försurning som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE659858-148291>.

Övervakningsprogram

Sällingsjön-Känässjön ingår i miljöövervakningsprogrammet *Undersökningar i yt-vattenförekomster*.

Naturvårds- och friluftsentressen

Söder om Sällingsjön ligger naturreservatet Liljekonvaljeholmen som består av två uddar i sjön. De två uddarna skiljs åt av sundet mellan Sällingsjön och Känässjön. Detta område är idag avsatt som naturreservat. Förutom några få uppodlade småområden är reservatet opåverkat av skogsbruk. I området finns naturskogspräglade, asprika blandskogar som hyser ett rikt fågelliv och en rik flora av mossor, lavar och svampar. Reservatet är inte anpassat för besökare, men en kilometerlång stig leder in till Näset, den västra udden, från parkeringen. Liljekonvaljeholmen, den östra udden, är däremot svårare att nå. Sällingsjön är upplåten för fritidsfiske och förvaltas av Övre Sällinge och Sörbysjöars fiskevårdsområde.

Mänsklig påverkan

Sällingsjön och Känässjön påverkas av utsläpp från jordbruket i omgivningen. På 1800-talet sänktes sjöarna med omkring en meter. Utloppet är dikat.

Områdesskydd

Mellan de båda sjöarna ligger naturreservatet Liljekonvaljeholmen som bildades år 2000.

Referenser

[Artportalen](#).

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11FNO. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1988. Vattenregister/sjöbeskrivning – Sällingsjön-Känässjön. Dos nr 1800-122-34.

Länsstyrelsen i Örebro län, 2000. [Naturreservat och nationalparker – Liljekonvaljeholmen](#).

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon, Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4](#).

SLU, [Vattenkemi- och biologiska data](#).

SMHI, [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning, 2007. SGU:s publika karttjänster – Berggrunden, [SGUs karttjänster](#), besökt: 2007-07-06.

[VISS - VattenInformationssystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

